

Dramaturgie českých rádií

Díl 7.

Série rozhovorů s hudebními redaktory veřejnoprávního a soukromého rozhlasového vysílání

PŘIPRAVIL: ZDENĚK NEDVĚD

MIROSLAV PÝCHA,
DRAMATURG
HEY RADIO

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Radio HEY vysílá odhadem cca 15–25 % hudby produkce ČR + Slovensko. Přesný poměr nemáme ani stanoven, ani jej neměříme. Soustřeďujeme se zejména na kvalitní rockovou hudbu z celého světa a to nejlepší z domácí produkce. Máme však i speciální hudební pořady, které se věnují domácí rockové scéně, kde

Foto © archiv Miroslav Pýcha

představujeme i nové či méně známé rockové kapely.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Radio HEY má ve svém playlistu hudbu zejména v žánrech rock, rock & pop, výběr hudby z 80.–90. let. Ve večerních a nočních hodinách je hudební nabídka širší, je doplněna i žánry, jako jsou jižanský (US) country rock,

vysíláme ale i speciální pořady o jazzu, o blues nebo hudbu z 50.–70. let, tzn. oldies, rock'n'roll apod.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Žádné kvóty nejsou a nikdy nebyly řešením ničeho. Ať již jde o poměr mluveného slova a hudby, nebo v tomto případě o poměr zastoupení české a zahraniční hudby. Rádía to většinou řeší vysíláním „povinné složky“ v méně atraktivních vysílacích časech (např. v noci). Jediným měřítkem by měla být vždy kvalita hudby a formátové zaměření daného média. V našem případě tedy kvalitní produkce rocku, pop rocku, ať již je to produkce zahraniční, nebo domácí. Je ovšem jasné, že pojem kvalitní produkce je pojem subjektivní a v našem případě vychází z názoru našeho hudebního dramaturga.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Veřejnoprávní stanice by měly plnit širší „společenské“ zadání, vyplývající ze zákona a z jejich poslání. A to ať

→

již jde o výběr hudby, nebo o obsah, o mluvené slovo. I proto existuje řada programů veřejnoprávních stanic, které primárně vyplňují požadavky menšin (např. vážná hudba apod.) nebo jsou ekonomicky natolik náročné, že by soukromé stanice, které nemají k dispozici takové finanční prostředky, takový provoz nebyly schopny financovat (např. zpravodajský kanál ČRo plus apod.). I proto bývá program soukromých stanic jednodušší a více směřovaný na co největší efekt v podobě zásahu co možná nejvyššího počtu posluchačů, tzn. vysoké poslechovosti.

Aktuálně si i naši posluchači přejí novinky od českých rockových kapel.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup – komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Novinky, které zařazujeme do vysílání, vybírá hudební dramaturg a dbá na to, aby se hodily jednak do našeho formátu, jednak aby šlo o hudbu, která se bude líbit našim posluchačům. Autoři se většinou obracují na naše rádio prostřednictvím e-mailu, kde zasílají ukázky své tvorby. Pokud nás jejich tvorba zaujme, tak se poté domlouváme na zařazení vybraných skladeb do našeho vysílání.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Určitě existuje dobrá česká i slovenská produkce. Aktuálně si i naši posluchači přejí novinky od českých rockových kapel. Píší a volají a chtějí zahrát skladby,

kteří slyšeli např. na koncertech nebo festivalech, a v našem rádiu této hudební produkci rádi dáváme prostor.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je oslovován a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Naše rádio aktuálně v tomto směru testy neprovádí.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Nevím, jak tento výrok vyvracet. Dobrá hudba si vždy najde cestu k posluchači, např. i v letošním roce vznikla řada nových dobrých českých věcí. V našem rádiu ale hrajeme i starší či méně známé skladby a posluchači bývají překvapeni, že tak dobrou hudbu na jiných rádiích neslyší – a to nás těší. Dá se to považovat za odpověď na tuto otázku?

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Ano, ale v poměru k hudební produkci se zpěvem je to určitě malé procento.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Jednak je to dáno konzervativními požadavky posluchačů, kteří si většinou přejí slyšet známé a osvědčené věci. Taková sázka na jistotu. Ale je to dáno i pohledem, resp. přístupem českých hudebních „programátorů“, kteří také chtějí sázet na jistotu a slovo experiment je pro ně cizí pojem. Myslím, že v tom našem českém rádiovém rybníčku se také jednotlivé stanice snaží od sebe „opisovat“. Tzn. když se něco (nějaká hudební novinka) objeví a „zafunguje“ na konkurenční stanici, záhy se to objeví i na ostatních rádiích (formátově podobných). Naše rádio se vydalo trochu jinou cestou a v našem playlistu máme i hudbu „odlišnou“. Při sestavování základního playlistu našeho rádia bylo naší inspirací částečně i vysílání některých zahraničních stanic. Říkali jsme si – hrají skvělou hudbu, ale její výběr se výrazně liší od hudebního výběru českých rádií. ☒

Foto © archiv Petr Vidomus

Jazz
Český rozhlas

PETR VIDOMUS,
HUDEBNÍ DRAMATURG
ČRO JAZZ

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Řekl bych, že ČRo Jazz vysílá kolem 25–30 % hudby českých interpretů. V jazzu je ale obvyklé, že skupiny, včetně těch českých, hrají často skladby zahraničních autorů (tzv. standardy), takže v tomto ohledu se ten výpočet trochu komplikuje.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Většinou na podobné otázky odpovídám, že klademe důraz na kvalitní současný jazzový mainstream – po většinu dne jazz, který umí být přístupný širšímu publiku a přitom není nikterak kompromisní či podbíživý. Jazz je samozřejmě široký pojem, dle programového schématu a denní doby poskytujeme prostor jeho

nejrůznějším odnožím a historickým podobám: swingu, bopu, funku, jazz-rocku, worldjazzovým fúzí, elektro-nice a podobně. Tradičnější podoby jazzu u nás mají pravidelný prostor brzo ráno (8.00), po poledni (13.00) a pozdě večer (23.00).

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Ochrana původní domácí tvorby je určitě potřebná a svým způsobem obdivuji systém, který funguje ve Francii, na druhé straně kvóty nepovažují za příliš šťastné řešení. Cesty k podpoře domácí, hlavně menšinové tvorby jsou však různé: v zásadě by postačovala funkční a transparentní grantová politika.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Rozdíl patrný je, už proto, že veřejnoprávní stanice mají své úkoly (podpora menšinové tvorby, regionů apod.) vymezeny zákonem. Proto některé formáty (včetně menšinových, tedy i jazzových pořadů) u soukromých stanic nenajdeme, protože by to pro ně logicky nebylo rentabilní. Na druhé stranu bych řekl, že u masovějších stanic s širší vymezeným publikem se dramaturgické rozdíly stírají.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup – komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Pokud má autor nebo vydavatel dojem, že vydal kvalitní jazzové nebo žánrově spřízněné album, stačí jej poslat na adresu ČRo Jazz fyzicky nebo e-mailem, nejlépe se všemi potřebnými údaji o autorství skladeb, obsazení apod. Pokud je hudba technicky a interpretačně brilantní a nápaditá, většinou není s jejím zařazením do vysílání ČRo Jazz problém. V našem případě neděláme žádné posluchačské testy, nicméně při výběru přihlížíme k určité posluchačské přístupnosti a relativní známosti interpretů v širší jazzové/hudební komunitě. Na druhé straně,

Česky zpívaná písnička středního proudu by dle mého za oceánem nikterak nezaujala, ta konkurence je obrovská. Menšinové žánry a klasika se zřetelným skladatelským rukopisem však nepochybně v zahraničí zaujímout můžou.

naši posluchači jsou vcelku nároční a oceňují, pokud do programu občasně zařazujeme interprety sice méně známé, zato však invenční a zajímavé: rádi pro ně tedy objevujeme i něco nového.

Přihlížíme také k naší cílové skupině (většinou muži 30–50 let se značným kulturním rozhledem) a v dramaturgii se snažíme odlišit od jiných stanic ČRo (hlavně Vltavy).

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Jak kterých a v jak kterém žánru. Česky zpívaná písnička středního proudu by dle mého za oceánem nikterak nezaujala, ta konkurence je obrovská. Menšinové žánry a klasika se zřetelným skladatelským rukopisem však nepochybně v zahraničí zaujmout můžou. Pochopitelně jen tehdy, pokud se nesnaží bezhlavě kopírovat, ale přináší něco zcela originálního a nového.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je oslovován a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Posluchačské testy u jazzového rádia neděláme.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Mohli bychom sice definovat jakési ideální formální parametry, které by hit měl splňovat, do značné míry ovšem také platí, že hit vzniká opakovaným nasazováním do vysílání: píseň hraná jednou do měsíce se hitem nestane, jakkoli by byla sebelepší.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

U jazzového rádia je situace pochopitelně dost specifická, drtivou většinu programu představují instrumentální skladby.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Řekl bych, že je to dáno silným konkurenčním tlakem, který často vede k malé odvaze dramaturgů a majitelů nasazovat méně známé interprety. Myslím, že veřejnoprávní stanice by tuto odvahu měly mít ze všech nejvíce a nové talenty přímo vytvářet či vyhledávat. Snažíme se o to i na ČRo Jazz. ☒